

Datum

31-12-2019

Gemeente Houten

Postbus 30

3990DA HOUTEN

Contactpersoon

Afdeling Advies
Directie Risicobeheersing

Ons kenmerk
69654

Uw kenmerk

Bijlagen
2

Onderwerp

Advies voorontwerpbestemmingsplan 'Hofstad III Loerik V' te Houten

Geachte ,

Op 9 december 2019 heeft u de Veiligheidsregio Utrecht in het kader van een vooroverleg, art. 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over het voorontwerpbestemmingsplan 'Hofstad III Loerik V' te Houten. Graag maak ik van deze mogelijkheid gebruik.

Beschouwing risico's

Het plangebied ligt op 250 meter afstand en daarmee binnen het invloedsgebied van de spoorlijn Lunetten - Geldermalsen (kenmerk: 71S) waarover transport gevaarlijke stoffen plaatsvindt. De vervoersaantallen vanuit bijlage II van de Regeling Basisnet zijn als volgt:

Stofcategorie	Vervoerseenh. per jaar	1% letaliteitscontour ¹	Plangebied in invloedsgebied?
A (o.a. Propan)	600	460 meter	Ja
B2 (o.a. Ammoniak)	200	995 meter	Ja
B3 (o.a. Chloor)	-	>4.000 meter	n.v.t.
C3 (o.a. Pentaan)	2.750	35 meter	Nee
D3 (o.a. Acrylnitril)	200	375 meter	Ja
D4 (o.a. Acroleïne)	100	>4.000 meter	Ja

In mijn advies ga ik in op de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op de spoorlijn Lunetten - Geldermalsen (kenmerk: 71S) alsmede de mogelijkheden tot zelfredzaamheid in het plangebied in het kader van de verantwoording van het groepsrisico. In de bijlagen van het advies vindt u een toelichting per adviespunt.

Opmerkingen t.a.v. de ruimtelijke onderbouwing

¹ De contouren zijn gebaseerd op de handleiding risicoanalyse transport (RIVM, 2014).

Veiligheidsregio Utrecht

Postbus 3154
3502 GD Utrecht
088 878 1000

info@vru.nl

www.vru.nl

www.vrubrandweer.nl

 veiligheidsregioutrecht

 @vrutrecht

Iban

NL18 BNGH 0285 1331 79

kvk

51817330

In de ruimtelijke onderbouwing staan in het hoofdstuk 4.6 'Externe Veiligheid' een aantal zaken waarop ik mijn reactie kenbaar wil maken:

- Onder hoofdstuk 4.6.2 staat vermeld dat *'de hoogte van het groepsrisico langs het traject door Houten maximaal 0,6 keer de oriëntatiewaarde bedraagt.'* Dit is echter niet gekwantificeerd in de toegezonden stukken of de bronverwijzing naar de uitgevoerde berekening ontbreekt.
- In de daaropvolgende zin staat dat de ontwikkeling van het plangebied geen effect zal hebben op de hoogte van het groepsrisico. Ik adviseer dit aan te passen naar *'geen significante toename van het groepsrisico'*.

Advies

Ik adviseer u om:

1. Bovengenoemde opmerkingen te verwerken in de definitieve ruimtelijke onderbouwing;
2. Naast de eisen die het bouwbesluit 2012 stelt aan de bluswatervoorzieningen de handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van Brandweer Nederland als kader op te nemen in de uitwerking van het plan.
3. Het plangebied minimaal tweezijdig bereikbaar te maken voor hulpdiensten. Dit houdt onder meer in dat dient te worden voorzien in een calamiteitendoorgang voor hulpdiensten uit noordelijke richting (vanaf het Overdamspad).
4. Bij de nadere uitwerking en projectering van de wegen en/of straten gebruik te maken van de CROW30 publicatie 164 a t/m d met als aanvulling CROW publicatie 165 en de handreiking bereikbaarheid en bluswatervoorziening vanuit Brandweer Nederland (2012).
5. In de toekomstige omgevingsvergunningen technische en gebruikseisen te stellen ten aanzien van de brandveiligheid in relatie tot de omgeving. Dit omvat het volgende:
  - a. De gebouwen dienen in het kader van de risico's, te beschikken over een afsluitbaar ventilatiesysteem. Door deze maatregel kunnen personen die verblijven in de gebouwen zich tijdelijk onttrekken aan een toxische wolk en veilig schuilen.
  - b. Mogelijkheden te bieden om in het kader van een (dreigend) scenario BLEVE van de gebouwen weg te vluchten in de richting haaks van de spoorlijn af (in oostelijke richting).
  - c. In de omgevingsvergunning activiteit brandveilig gebruik van de school als voorschrift op te nemen dat de interne

organisatie van het gebouw middels een instructie/noodplan op de hoogte is van de positie van de ventilatieschakelaar en zij weten hoe deze uitgeschakeld dient te worden.

6. In afstemming met de beleidsadviseur risicocommunicatie van de Veiligheidsregio Utrecht de toekomstige bewoners van het plangebied te informeren over de risico's in het plangebied en het bieden van handelingsperspectieven bij het voordoen van de scenario's BLEVE en/of het vrijkomen van een toxische wolk.

Heeft u vragen?

Voor vragen of nadere informatie kunt u contact opnemen met de behandelend medewerker van de directie Risicobeheersing van de Veiligheidsregio Utrecht: [REDACTED] te bereiken via mail [REDACTED] of op telefoonnummer [REDACTED]

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

[REDACTED]

[REDACTED]

Teammanager Advies

i.a.a: [REDACTED]

Bijlage 1. Mogelijkheden voor de bestrijdbaarheid van een dreigend zwaar ongeval

Voor de bestrijdbaarheid van het maatgevende scenario 'gifwolk' heb ik drie aspecten beoordeeld;

- Bluswatervoorzieningen;
- Bereikbaarheid;
- Responsetijden brandweer.

Bluswatervoorzieningen

Bluswatervoorzieningen in het plangebied

De huidige situatie met betrekking op de openbare bluswatervoorzieningen zijn hieronder weergegeven. In de uitwerking van het plan verdient de projectie van de bluswatervoorzieningen de aandacht. Artikel 6.30 lid 3 van het Bouwbesluit 2012 schrijft voor dat de afstand tussen een bluswatervoorziening en een brandweeringang ten hoogste 40 meter bedraagt. Ik adviseer u naast dit voorschrift de handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van Brandweer Nederland als kader op te nemen in de uitwerking van het plan. Om te borgen dat het planvoornemen aansluit op dit kader adviseer ik het stedenbouwkundig ontwerp ter beoordeling aan de Veiligheidsregio Utrecht voor te leggen.

Figuur 1 Situatie bluswatervoorziening in en nabij het plangebied

Bluswatervoorzieningen nabij de risicobron

De bluswatervoorzieningen om en nabij de risicobronnen zijn in een eerder stadium, met de ontwikkeling en uitbreiding van de huidige spoorbanen geregeld. Ik zie dan ook geen aanleiding u hier aanvullend over te adviseren.

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid van het plangebied

Het is van belang dat de hulpdiensten tijdens een ramp of een zwaar ongeval voldoende snel kunnen optreden. Een goede bereikbaarheid van het plangebied als ook de risicobron is hierbij van essentieel belang. Vanwege het vrijkomen van gevaarlijke stoffen is het belangrijk dat in het kader van een adequate incidentbestrijding het plangebied en de risicobron bovenwinds, ergo tenminste tweezijdig kan worden benaderd. Dit is belangrijk voor bijvoorbeeld het bestrijden van secundaire branden of het redden van personen uit het effectgebied.

Uit het planvoornemen maak ik op dat niet aan de eis wordt voldaan voor wat betreft de bereikbaarheid van het plangebied. Ik adviseer een mogelijkheid te realiseren voor hulpdiensten om het plangebied te bereiken vanuit noordelijke richting (vanaf Overdamspad), al dan niet in de vorm van een calamiteitendoorsteek.

Ik adviseer bij de nadere uitwerking en projectering van de wegen/straten gebruik te maken van de CROW30 publicatie 164 a t/m d met als aanvulling CROW publicatie 165 en de handreiking bereikbaarheid en bluswatervoorziening vanuit Brandweer Nederland (2012).

Bereikbaarheid van de risicobron

De risicobronnen zijn in voldoende mate te bereiken. Ook hiervoor geldt dat er rekening is gehouden met de bereikbaarheid van hulpdiensten bij de ontwikkeling en uitbreiding van de huidige spoorbanen. Ik zie dan ook geen aanleiding u hierover aanvullend te adviseren.

Responstijden brandweer

Het plangebied valt onder het dekkingsplan 'Veiligheidszorg op Maat' wat in juli 2014 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht. In dit dekkingsplan worden de opkomsttijden en meettijden voor objecten en locaties in de regio beschreven. Ik zie geen aanleiding u hier aanvullend over te adviseren.

Advies

De Veiligheidsregio Utrecht adviseert:

- Naast de eisen die het bouwbesluit 2012 stelt aan de bluswatervoorzieningen de handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid van Brandweer Nederland als kader op te nemen in de uitwerking van het plan.
- Het plangebied minimaal tweezijdig bereikbaar te maken voor hulpdiensten. Dit houdt onder meer in dat dient te worden voorzien in een calamiteitendoorgang voor hulpdiensten uit noordelijke richting (vanaf het Overdamspad).
- Bij de nadere uitwerking en projectering van de wegen en/of straten gebruik te maken van de CROW30 publicatie 164 a t/m d met als aanvulling CROW publicatie 165 en de handreiking bereikbaarheid en bluswatervoorziening vanuit Brandweer Nederland (2012).

Bijlage 2. Mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen bij een dreigend zwaar ongeval

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of een zwaar ongeval plaatsvindt. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval.

Ten aanzien van de maatgevende ongevalsscenario's die het plangebied bedreigen zie ik aanleiding om u te adviseren over de scenario's BLEVE en het voordoen van een toxische wolk in relatie tot het bevorderen van de zelfredzaamheid van personen.

Bij het plaatsvinden van een BLEVE is de verwachting dat het plangebied te maken krijgt met een hoge hittestralingsintensiteit. Bij een BLEVE zal tevens een drukgolf ontstaan als gevolg van de explosie. Voor personen buiten is het handelingsperspectief om dekking te zoeken bij objecten zoals muren of gebouwen (schuilmogelijkheden). Wanneer de stralingsintensiteit te hoog is en het gebouw bij de brand betrokken dreigt te raken, verdient het advies om onder dekking van het gebouw weg te kunnen vluchten (vluchten in oostelijke richting wanneer zich een BLEVE voordoet / dreigt voor te doen op de spoorlijn).

Voor het gifwolksscenario is de beste optie om in het gebouw te schuilen tot de lekkage is verholpen en/of de concentratie in de lucht laag genoeg is om het gebied te ontluchten. Daarvoor is het noodzakelijk dat de gifwolk het gebouw niet binnendringt. Het eenvoudig en snel kunnen uitschakelen van het ventilatiesysteem is daarvoor een vereiste. Bij de bedrijfshulpverlening van de school moet de positie van de schakelaar bekend zijn en de handelswijze volgens dit scenario moet een onderdeel zijn van het bedrijfsnoodplan. Onduidelijk is of deze maatregelen zijn meegenomen in het planvoornemen.

Voor de aanstaande bewoners van het plangebied geldt dat goede risicocommunicatie van wezenlijk belang is ter bevordering van de zelfredzaamheid. Zo krijgen bewoners handelingsperspectieven geboden bij dergelijke scenario's. Ik adviseer om de wijze van de risicocommunicatie af te

stemmen met de beleidsadviseur risicocommunicatie van de Veiligheidsregio Utrecht om zo een eenduidige boodschap te verspreiden.

Advies

De Veiligheidsregio Utrecht adviseert:

- In de toekomstige omgevingsvergunningen technische en gebruikseisen te stellen ten aanzien van de brandveiligheid in relatie tot de omgeving. Dit omvat het volgende:
  - De gebouwen dienen in het kader van de risico's, te beschikken over een afsluitbaar ventilatiesysteem. Door deze maatregel kunnen personen die verblijven in de gebouwen zich tijdelijk onttrekken aan een toxische wolk en veilig schuilen.
  - Mogelijkheden te bieden om in het kader van een (dreigend) scenario BLEVE van de gebouwen weg te vluchten in de richting haaks van de spoorlijn af (in oostelijke richting).
  - In de omgevingsvergunning activiteit brandveilig gebruik van de school als voorschrift op te nemen dat de interne organisatie van het gebouw middels een instructie/noodplan op de hoogte is van de positie van de ventilatieschakelaar en zij weten hoe deze uitgeschakeld dient te worden.
- In afstemming met de beleidsadviseur risicocommunicatie van de Veiligheidsregio Utrecht de toekomstige bewoners van het plangebied te informeren over de risico's in het plangebied en het bieden van handelingsperspectieven bij het voordoen van de scenario's BLEVE en/of het vrijkomen van een toxische wolk.